

DET DANSKE CENTER
FOR MENNESKERETTIGHEDER

Grundtvigs Hus
Studiestræde 38
1455 København K.
Telefon 33 30 88 88
Telefax 33 30 88 00

Socialminister
Karen Jespersen
Socialministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K.

10. december 1998

Kære Karen Jespersen

Centret er d.d. blevet opmærksom på, at du den 13. november 1998 fremsatte lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik og udlændingelove, jf. lovforslag L 86 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven. Så vidt centret er orienteret, er lovforslaget på socialudvalgets dagsorden d.d. med henblik på afgivelse af betænkning, hvorefter lovforslaget forventes færdigbehandlet i den kommende uge.

Efter den nugældende bestemmelse i aktivlovens § 3 kan Sikringsstyrelsen træffe afgørelse om hjemsendelse af en udlænding, der ikke er dansk statsborger, EU-statsborger eller omfattet af en aftale i henhold til lovens § 4. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen lovligt har boet her i landet med henblik på varigt ophold i mere end de sidste 3 år. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den tidligere bestemmelse i bistandslovens § 4.

Lovforslaget vedrører udlændinge, der har været omfattet af integrationsloven og ikke derefter fået tidsbestemt opholdstilladelse. For disse udlændinge regnes treårsfristen først fra det tidspunkt, hvor introduktionsperioden er afsluttet. Det indebærer, at de udlændinge, der af forskellige grunde ikke har været i stand til at gennemgå hele det planlagte introduktionsforløb, kan risikere hjemsendelse indtil 3 år efter afslutningen af forløbet. Begrundelsen herfor er ifølge bemærkningerne den, at det for denne persongruppe »bør gælde, at de ikke er sikret imod hjemsendelse efter aktivlovens § 3, selv om de

har opholdt sig i landet med henblik på varigt ophold i mere end de sidste 3 år.« I Socialministeriets svar af 9. december 1998 på Socialudvalgets spørgsmål nr. 1 (L 86 – bilag 1) er det »formålet med lovforslaget at udskyde treårsperioden for udlændinge, der ikke har udvist vilje til integration ved at følge et fastlagt introduktionsprogram.« Ifølge bemærkningerne skal hjemsendelse dog ske med respekt for Danmarks internationale forpligtelser.

Centret skal meget beklage ikke at have fået lejlighed til at udtale sig om bestemmelsen før lovforslaget blev fremsat i folketinget. Selv om behandlingen af lovforslaget nu er meget langt fremskreden, finder centret dog alligevel anledning til at udtrykke betydelige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en bestemmelse, som i realiteten gør det umuligt for den enkelte udlænding at forudberegne sin retsstilling før udløbet af integrationsperioden. Hertil kommer, at reaktionen: (risiko for) hjemsendelse i tre år efter introduktionsperiodens afslutning efter omstændighederne kan være en meget voldsom reaktion på et mislykket integrationsforløb.

Centret finder endvidere anledning til at henvende opmærksomheden på, at the Committee of Independent Experts to the European Social Charter i Conclusions XIV-I s. 193 (maj 1998) udtaler sig om overensstemmelsen mellem bistandslovens § 4 og bestemmelsen i art. 13 i the European Social Charter om retten til social og